

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103, код ЄДРПОУ 40381452

РІШЕННЯ

01.03.2019

Київ

№ 608

Про схвалення висновку Національного агентства з питань запобігання корупції щодо проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення заборони відкривати та використовувати за межами України валютних рахунків в установах банків-нерезидентів особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування" (реєстр. № 9434 від 20 грудня 2018 року)

Відповідно до частини першої статті 8 Закону України "Про запобігання корупції", враховуючи рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 13 жовтня 2016 року № 81 "Про підготовку висновків Національного агентства з питань запобігання корупції щодо проектів законодавчих актів, поданих на розгляд Кабінету Міністрів України чи Верховної Ради України", Національне агентство з питань запобігання корупції

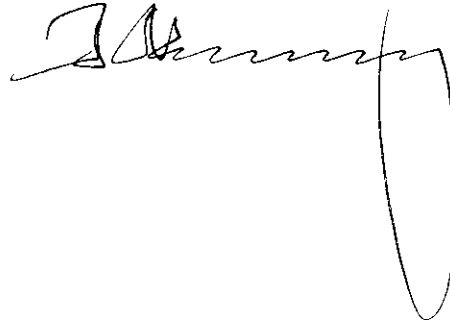
ВИРІШИЛО:

1. Схвалити висновок Національного агентства з питань запобігання корупції щодо проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення заборони відкривати та використовувати за межами України валютних рахунків в установах банків-нерезидентів особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування" (реєстр. № 9434 від 20 грудня 2018 року), що додається.

2. Департаменту координації антикорупційної політики забезпечити направлення висновку Національного агентства з питань запобігання корупції, схваленого пунктом 1 цього рішення, до Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції та Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національного агентства з питань запобігання корупції Серьогіна О.Ю.

Голова

О.А. Мангул

Згідно з чинним законодавством
відповідно до колегіального рішення
Національного агентства

Протокол № 14
засідання Національного агентства
від 01 березня 2019 року

СХВАЛЕНО

Рішення Національного агентства
з питань запобігання корупції

01 березня 2019 року № 608

ВИСНОВОК

**Національного агентства з питань запобігання корупції
щодо проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих
актів України щодо встановлення заборони відкривати
та використовувати за межами України валютних рахунків
в установах банків-нерезидентів особам, уповноваженим на виконання
функцій держави або місцевого самоврядування"
(проект внесений народним депутатом України Рабіновичем В.З.,
реєстр. № 9434 від 20 грудня 2018 року)**

Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) опрацювало проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення заборони відкривати та використовувати за межами України валютних рахунків в установах банків-нерезидентів особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування" (далі – законопроект) і висловлює такі зауваження до його положень.

1. Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України "Про запобігання корупції» (далі – Закон) та Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), серед іншого встановивши заборону на відкриття та використання за межами України валютних рахунків в установах банків-нерезидентів публічним особам, за винятком часу, коли вони є дипломатичними службовцями і проходять дипломатичну службу в закордонних дипломатичних установах України, та передбачивши відповідальність за її порушення.

Насамперед необхідно зазначити, що відповідно до положень частини першої статті 41 Конституції України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю.

При цьому при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод (частина третя статті 22 Конституції України).

Згідно з правовою позицією Конституційного Суду України, викладеною в абзаці шостому підпункту 3.3 пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 19 жовтня 2009 року № 26-рп/2009, обмеження прав і свобод людини і громадянина є допустимим виключно за умови, що таке обмеження є домірним

(пропорційним) та суспільно необхідним, тоді як встановлення законопроектом згаданої заборони та відповідальності за її порушення не можна визнати домірним (пропорційним).

До того ж необхідно звернути увагу, що з 07 лютого 2019 року в дію введено Закон України "Про валюту та валютні операції", положення пункту 1 частини першої статті 2 якого закріпили принцип свободи здійснення валютних операцій. Цей Закон передбачає право фізичних та юридичних осіб - резидентів укладати угоди з резидентами та (або) нерезидентами та виконувати зобов'язання, пов'язані з цими угодами, у національній чи іноземній валюті, у тому числі відкривати рахунки у фінансових установах інших країн.

Таким чином, встановлення заборони на відкриття та використання за межами України валютних рахунків в установах банків-нерезидентів публічним особам та відповідальності за її порушення суперечить згаданим положенням Конституції України та Закону України "Про валюту та валютні операції".

Крім того, у законопроекті відсутні положення, які б визначали уповноважених на складення протоколів про адміністративні правопорушення посадових осіб, що зумовить неможливість притягнення винних осіб до відповідальності за вчинення правопорушення, передбаченого статтею 172⁹⁻³ КУпАП.

2. Санкція частини першої статті 172⁹⁻³ КУпАП в редакції законопроекту передбачає можливість накладення штрафу від п'яти тисяч до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ) за незаконне відкриття за межами України в установі банку-нерезидента або використання за межами України валютних рахунків фізичних осіб в установі банку-нерезидента, а частини другої цієї статті КУпАП – від десяти тисяч до п'ятнадцяти тисяч НМДГ.

Пропоновані розміри штрафів є надмірними навіть при порівнянні їх з розмірами штрафів, які встановлено за злочини, ступінь суспільної небезпеки яких є більшим, ніж адміністративних правопорушень.

Наприклад, відповідно до частини першої статті 212 Кримінального кодексу України умисне ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) карається штрафом, максимальний розмір якого не перевищує двох тисяч НМДГ.

Аналогічне по суті зауваження щодо підвищення розміру штрафу стосується положень частин третьої та четвертої статті 172⁶ КУпАП в редакції законопроекту.

3. Відповідно до частини третьої статті 172⁶ КУпАП в редакції законопроекту за повторне протягом року несвоєчасне подання без поважних причин декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, неповідомлення або несвоєчасне повідомлення

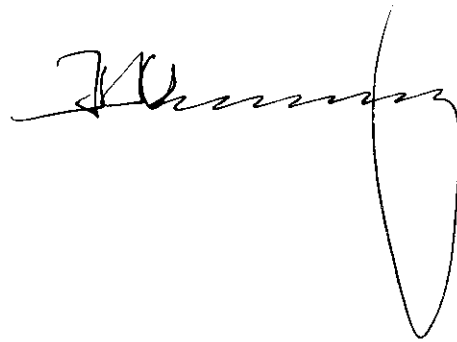
про суттєві зміни у майновому стані обов'язково буде застосовуватись конфіскація коштів валютного рахунка в установі банку-нерезидента.

Такі положення викликають заперечення, адже, враховуючи пропонувані законопроектом зміни, суб'єкт вказаних правопорушень взагалі не може мати валютних рахунків в установі банку-нерезидента.

Якщо ж такий суб'єкт у порушення положень статті 27¹ Закону в редакції законопроекту буде мати такі рахунки, кошти жодним чином не будуть пов'язані з такими правопорушеннями, як несвоєчасне подання без поважних причин декларації або несвоєчасне повідомлення про суттєві зміни у майновому стані, тим паче, що положення пункту 4 частини першої статті 24, статті 29 КУпАП дозволяють конфісковувати лише предмети, які стали знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, а також гроші, одержані внаслідок вчинення адміністративного правопорушення.

Ураховуючи викладене, Національне агентство **не підтримує** пропонувані законопроектом зміни до законодавчих актів.

Голова Національного агентства

О.А. Мангул